

**Závěrečná zpráva Akreditační komise
o hodnocení doktorských studijních programů na Zdravotně sociální fakultě
Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
červen 2012**

Úvod

Akreditační komise (dále AK) rozhodla na svém zasedání ve dnech 13. – 15. září 2010, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písmeno a) zákona č. 111/1998 S. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení doktorských studijních programů.

Pro hodnocení doktorských programů na Zdravotně sociální fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (dále ZSF JU) jmenovala AK na svém zasedání ve dnech 2. – 4. dubna 2012 účelovou pracovní skupinu (dále ÚPS) ve složení: prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc. (předseda), prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc., doc. PhDr. Yvetta Vrublová, PhD., doc. PhDr. Miroslava Kyasová, PhD., PhDr. Marie Zvoníčková.

AK vycházela ze sebehodnotící zprávy fakulty, dalších materiálů zpracovaných a předložených fakultou (kompletní dokumentace k doktorskému studiu, seznamy publikační činnosti doktorandů, jednotlivé publikace doktorandů, doklady o průběžném hodnocení doktorandů, doklady o publikační činnosti školitelů), dále z veřejně dostupných informací a konečně z poznatků získaných při hodnotící návštěvě, která se uskutečnila dne 25. května 2012 v Českých Budějovicích. Za účelovou pracovní skupinu se návštěvy zúčastnili: prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc., doc. PhDr. Yvetta Vrublová, PhD, doc. PhDr. Miroslava Kyasová, PhD.

Za Zdravotně-sociální fakultu Jihočeské univerzity se jednání zúčastnili: Prof. Valérie Tóthová, děkanka fakulty a předsedkyně oborové rady doktorského studia, doc. MUDr. Mgr. Alan Bulava, PhD., proděkan pro vědu a prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., předseda oborové rady doktorského studia. ÚPS se setkala také se studenty doktorského studia a vedla s nimi polostandardizovaný rozhovor.

Charakteristika doktorského studia na ZSF JU

ZSF JU má akreditovány tři doktorské studijní programy, z toho první dva ve spolupráci s Fakultou zdravotnických studií Univerzity Pardubice (viz tab. 1). Třetí program je nově akreditovaný, a proto nebyl hodnocen. Garantem doktorského programu Ošetřovatelství je prof. PhDr. V. Tóthová, PhD., garantem dobíhajícího doktorského programu Specializace ve zdravotnictví (obor Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí, dospělých a seniorů) je prof. MUDr. M. Velemínský, CSc.

Tab. 1 Přehled akreditovaných studijních programů na ZSF JU

Doktorský studijní program	Studijní obor	Standardní doba studia	Aktuální počet studentů (P/K)	Platnost akreditace
Ošetřovatelství (společně s FZS U Pardubice)	---	3 roky	4/14	31.12.2012

Specializace ve zdravotnictví (společně s FZS U Pardubice)	Prevence, náprava a terapie zdravotní a sociální problematiky dětí, dospělých a seniorů	3 roky	5/49 Celkem 30 doktorandů má přerušené studium	31.10.2014 (na dostudování stávajících studentů)
Rehabilitace	- - -	4 roky	0	1. 3. 2015

Výzkumná činnost

Fakulta byla založena jako samostatná instituce v r. 1991 a její vědecko-výzkumná a publikační činnost má stoupající trend. Fakulta je hlavním řešitelem dvou výzkumných projektů GA ČR, spoluředitelem jednoho výzkumného projektu GA ČR a jednoho projektu MZd ČR. Dále 4 rozvojových projektů MŠMT a 2 projektů Interní grantové agentury Jihočeské univerzity.

Publikační činnost pracovníků fakulty je na průměrné úrovni. V přehledu publikační aktivity jsou uvedeny knižní publikace a kapitoly v monografiích, několik publikací v časopisech s IF, převažují publikace v časopisech s recenzním řízením

Akademičtí pracovníci

Program Ošetřovatelství. Složení oborové rady respektuje charakter oboru; dominují odborníci habilitovaní v medicíně a ošetřovatelství. Na jednoho školitele připadají v průměru 2 doktorandi, garant oboru školí 9 studentů.

Program Specializace ve zdravotnictví. Složení oborové rady respektuje charakter oboru. Dominují odborníci habilitovaní v medicíně; v oborové radě jsou dále představitelé ošetřovatelství, sociologie, psychologie a práva. Na jednoho školitele připadají v průměru 3 doktorandi, nevyšší počet školených studentů má garant programu – 15, druhý nevyšší počet školených jedním školitelem je 14.

Publikační činnost školitelů odpovídá zaměření doktorského studia, ale objevují se dva problémy: a) existují značné rozdíly v kvalitě publikací mezi školiteli, b) u školitelů chybí systematické sledování citačního ohlasu publikovaných prací.

Předpisy, dokumentace; výzkumná a publikační činnost doktorandů

Obecně lze konstatovat, že ZSF JU dbá na kvalitní dokumentování průběhu i výsledků doktorského studia. „Papírová“ evidence je v naprostém pořádku. U počítačové evidence o doktorandech by bylo vhodné propojit všechny archivované agendy, aby bylo možné vytvářet kompletní přehledy podle různých hledisek.

Přijímací řízení zahrnuje povinnost předložit teze zamýšlené disertační práce, životopis, doklady o ukončeném vzdělání a soupis svých publikací.

U doktorského studia je zaveden kreditní systém. Koncepce povinných kursů i povinně volitelných kursů je promyšlená a doktorand získává dobré základy vědecké práce v oboru. Pedagogická činnost na vysoké škole je vyžadována u studentů prezenční formy studia v rozsahu 90 hodin za celé studium, u studentů kombinované formy studia v rozsahu 30 hodin za celé studium. AK doporučuje modifikovat zkoušku z anglického jazyka tak, aby spíše než na gramatické jevy kladla důraz na odbornou terminologii a dovednost komunikovat v cizím jazyce.

Požadavky na ukončení doktorského studia jsou náročné a jsou stanoveny fakultním předpisem. Student musí předložit 3 původní vědecké práce otištěné v recenzovaných nebo impaktovaných časopisech jako první autor (z toho musí být nejméně jeden článek v anglickém nebo německém jazyce publikovaný v zahraničním časopise) a minimálně 2 přehledové články (z toho musí být nejméně jeden článek v anglickém nebo německém jazyce publikovaný v zahraničním časopise). Doktorand musí dále doložit aktivní účast minimálně na dvou domácích a jedné zahraniční konferenci.

Doktorandi jsou zapojováni do velkých CEP grantů řešených společně s jejich školiteli, příp. týmových a individuálních výzkumných projektů (Interní grantové agentury Jihočeské univerzity) ve spolupráci se školitelem.

Program Ošetrovatelství. Témata řešených disertací odpovídají zaměření akreditovaného doktorského programu. Doktorandi jsou vedeni k tomu, aby podávali interní granty JU. Fakulta zatím nepořádá pravidelné vědecké konference studentů doktorského studia. Problémem zůstávají stáže doktorandů v zahraničí, což je způsobeno mj. krátkou standardní délkou studia a vysokým podílem studentů kombinované formy studia.

Program Specializace ve zdravotnictví. Témata řešených disertací v některých případech neodpovídají zaměření akreditovaného doktorského programu. Jejich těžiště je někdy v lékařských oborech (a sociální či sociálně-psychologické aspekty jsou méně propracovány). Fakulta zatím nepořádá pravidelné vědecké konference studentů doktorského studia. Problémem zůstávají stáže doktorandů v zahraničí, což je způsobeno mj. krátkou standardní délkou studia a vysokým podílem studentů kombinované formy studia. U tohoto studijního programu je zarážející vysoký podíl studentů, kteří přerušili studium – z 54 doktorandů jich má přerušeno 30.

Studenti

Studenti mají přístup k příslušným zahraničním databázím, přičemž studenti prezenčního studia přímo a studenti kombinovaného studia přes vzdálený přístup. Studenti prezenční formy studia využívají zázemí pracovišť svých školitelů. Spolupráce s členy kateder funguje dobře, doktorandi jsou vnímáni jako kolegové a členové kateder. Spolupráce mezi doktorandy je umožněna interními granty JU.

Závěry

AK konstatuje, že doktorské studium na ZSF JU je v oboru Ošetrovatelství na velmi dobré úrovni. Určité problémy se vyskytují v dobíhajícím programu Specializace ve zdravotnictví. Celková koncepce doktorského studia je v pořádku. Také studijní předpisy i vedení dokumentace jsou v pořádku. Velmi dobře funguje kontrola kvality práce doktorandů; bude třeba důsledně sledovat a vyhodnocovat i kvalitu práce školitelů. Nároky na práci doktorandů jsou stanoveny reálně a s cílem splnit především náročnější publikační požadavky.

Doporučení

1. Důsledně dbát na to, aby témata disertačních prací odpovídala svým obsahovým zaměřením akreditovanému doktorskému programu.
2. Přijmout opatření, aby počet disertačních prací, které připadají na jednoho školitele, nepřesáhl sedm.
3. Postupně zvyšovat důraz na zahraniční stáže doktorandů (byť krátkodobé).

Závěry k akreditaci studijních programů

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Ošetrovatelství* se standardní dobou studia 3 roky na dobu platnosti 4 let.

Kontrola plnění závěrů a doporučení AK

Fakulta by měla připravit k akreditaci čtyřletý doktorský studijní program *Ošetrovatelství*, který by zahrnul mj. i zahraniční stáže studentů.